

Judehat enar extremister

AV MAGNUS SANDELIN

Vårens kulturdebatt om poeten Mohamed Omars omvändelse till religiös fanatism missade mycket av den mest intressanta aspekten av historien. Medan många kulturskribenter med bestörtning och häpnad konstaterade den nya mörka väg som Omar slagit in på så framträdde på hans egen blogg ett intressant ljusfenomen. Från de mörkaste skrymslen dök de plötsligt upp och gav varandra de varmaste sympatyttringar, extremister under vitt skilda fanor.

En gemensam grund, bestående av beståndsdelar som konspiracism, en dualistisk världsbild, antisemitism, antimodernism och antiliberalism, knyter samman fanatiker från de mest illaluktande vänsterträskan till nazister och radikala islamister. Likheterna är ofta mer tongivande och intressanta än skillnaderna.

Alla inväntar de den förestående slutstriden, ett Harmagedon-liknande scenario då de goda ska skiljas från de onda i ett blodigt klasskrig, raskrig eller under Guds dömande hand. De religiösa inslagen i världsbilderna skapar dogmatiska övertygelser som bäddar för våldsamma inslag. Ja, ”paradisen” skiljer sig åt, men det rådande systemet är och förblir den gemensamma fienden. Och påtagligt ofta finner man hur antisemitismen formar världsbilderna.

Israel får spela ”judens” roll

Jag intervjuade en nazist en gång som förklarade sina starka sympatier med den ”antisionistiska”, antidemokratiska vänstern.

Instinktivt reagerar de flesta med förvåning inför ett sådant yttrande, men egentligen är det alltså inte så märkligt. För nazisten i fråga grundade sig sympatierna i det han såg som en gemensam aversion mot det demokratiska samhället, en aversion som är djup och innerlig hos båda läger. Men han noterade också en gemensam insikt i hur världen egentligen är beskaffad. Precis som han själv hade även de här delarna av ”vänstern” förstått var makten finns och vilka som styr ekonomin, menade nazisten, och syftade på ”sionismen” – enligt hans uppfattning ett världsomspännande nätverk av människor som agerar i enlighet med judiska intressen.

Tankemönstren finns även hos delar av extremvänstern, om än inte lika tydligt uttalade

som bland nazister. De här delarna av vänstern utgår från en mycket aggressiv hållning mot den judiska staten, en antisionism som ibland går över till antisemitism när Israel får spela ”judens” roll i klassiska antijudiska tankefigurer. Sedan flera år saluför den svenska autonoma vänstern till exempel en tröja med texten ”Burn Israel burn, World wide intifada fighting the imperialist order”. Här framförs alltså teorin om det världsomspännande sionistiska nätverket i ett typiskt vänsterretoriskt antiimperialistiskt sammanhang.

Konspiracistiska tankefigurer

I nazistens ”antisionistiska” tankevärld var det inga svårigheter att omstöpa terrornätverket al-Qaida till ett redskap att användas för judiska intressen, och 11 september var enligt honom följaktligen bara en stor sionistisk bluff.

Föreställningen om al-Qaida som styrt av judar ligger helt i linje med den klassiska antisemitiska idén om en judisk världskonspiration, där det bakom all världens ondska anses finnas illvilliga judar som agerar för egen vinnings skull.

Med 11 septemberattentaten fick de som tror på en global ”sionistisk” sammansvärjning en ny händelse att hänga upp sina galna teorier på. Kring denna händelse har antisemiter från alla möjliga håll funnit varandra. Även om inte alla som ifrågasätter den officiella versionen har antisemitiska skäl för sin skepticism så är den så kallade ”sanningsrörelsen”, eller ”Truth-rörelsen”, påtagligt infekterad av ett osunt stråk av klassiska konspiracistiska tankefigurer, som målar upp bilden av en gigantisk sammansvärjning av en ondsint ”maktelit”. Denna så kallade maktelit sägs då

omväxlande bestå av ”nekonserverna”, ”sionister”, ”frimurare” eller ”judar”, beroende på i vilket sammanhang idéerna presenteras.

Hatet som minsta gemensamma nämnare

Den brittiske journalisten Nick Cohen skrev i en kolumn i the Guardian nyligen att de så kallade truthers är barn av Förintelseförnekarna. Det går en röd tråd rakt igenom bägge dessa grupper. Precis som den klassiska extremhögern förnekat och förnekar de tyska nazisternas förbrytelser på 1940-talet så förnekar ”truthers” nu de brott som begås av dagens islamistiska ”fascister”, och istället förflyttas skulden till det folk som allt som oftast får bära skulden för stora katastrofer, judarna eller ”sionisterna”.

Det är således helt logiskt att till exempel den förintelseförnekande katolske biskopen Richard Williamson också hävdar att 11 september är en komplott. Och på Mohamed Omars blogg är en dominerande linje bland artiklarnas läsarkommentarer just hur judar eller ”sionister” agerar enligt den stora konspirationen, det må sedan handla om 11 septemberattentaten, ryska revolutionen eller Förintelsen, som regelmässigt förnekas eller kraftfullt föringas.

I Sverige är de mest framträdande förnekarna av al-Qaidas skuld till 11 september också skeptiska till Förintelsens omfattning och orsaker. Mohamed Omar har i princip gett dem fritt spelrum på sin blogg, genom ”intervjuer” där de får tala till punkt och slipper kritiska frågor. Få som har uppmärksammat Omars ideologiska ökenvandring har pekat på just det faktum att bloggen har blivit en tummelplats för förintelseförnekare och konspiracister från olika håll, ett studieobjekt utöver det vanliga när det gäller de politiska ytterkanternas anda av samförstånd. En obehaglig förbrödring genom hat.

Skribenten Lasse Wilhelmson, med en bakgrund i den politiska vänstern, ifrågasätter i en intervju på bloggen antalet mördade judar under Förintelsen och hävdar att sionismen använder Förintelsen för att manipulera människors tänkande i västvärlden.

Den för hets mot folkgrupp dömd antisemiten Ahmed Rami pratar med Omar om sin uppskattning för Hitler. Där framträder också Lars Adelskog, ökad förintelse-

förnekare och knuten till det högerextrema Nordiska förlaget, Vávra Suk, partisekreterare för det högerextrema Nationaldemokraterna, och Leif Erlingsson, tidigare skribent för alternativpublikationerna Miljömagasinet och Stockholms Fria Tidning. Nu är han en förgrundsgestalt i den svenska 11 september-rörelsen, en rörelse som kretsar mycket kring den konspiracistiska portalen vaken.se som återkommande blir inbjudna att delta i stora vänsterevenemang som Socialistiskt forum och European Social Forum. Erlingsson menar att människorna lever i ett ”andligt fängelse”, styrda av ”judendom” och ”gammeltestamentligt tänkande”.

I kommentarsfälten till Mohamed Omars intervjuer blir, framförallt, den konvergens som råder mellan islamister, nazister och andra ”högerextrema” tydlig. Olika ideologiska utgångspunkter, men här fungerar antisemitismen som ett förenande kitt.

Att extremister av det här slaget finner varandra i en gemensam uppfattning är varken något nytt eller särskilt förvånande. Mer problematiskt blir det när de får gehör eller viss förståelse hos mer etablerade skribenter och debattörer. Först då kan de vinna legitimitet och nå ut till en större publik. Det är vad som sannolikt sker när ledande socialdemokrater och vänsterpartister under israelkritiska förevändningar marscherar i demonstrationer där det vajar flaggor från de antisemitiska organisationerna Hamas och Hizbollah, eller när en kulturskribent som Anders Johansson i Aftonbladet skriver att han har lättare att förlika sig med exempelvis Mohamed Omar ”än med de självhögtdliga motreaktionerna” (23/4 2009).

För Anders Johansson är det västerländska ”hyckleriet” allvarigare än det judehat som Mohamed Omar ger uttryck för. Man behöver alltså inte gå längre än till Sveriges största kultursida för att finna hur dessa tankegångar möts med visst berättigande.

Magnus Sandelin är frilansjournalist och författare till boken Extremister. För mer information se extremister.se.